

MÁNDY IVÁN

Előszoba huszárok

A homályos előszobában gyakorlatoznak az előszoba huszárok. Egy olyan színes, kis képen. Borongós ég alatt egy kastély udvarán. Honnan szállásolták ide őket? Meddig maradnak? Ki tudja! Ó, de hiszen még nem is gyakorlatoznak. Még éppen csak készülődnek. A lovakat csutakolják, a csizmájukat pucolják a behavazott udvaron. Kék mentében, piros nadrágban. Akad, aki már a csákóját is feltette. Akad, aki még csak úgy ingujjban. Közöttük egy-egy altiszt, hátratett kezében pálcával. Mit akarnak azzal a pálcával? Kiporolni egy piros nadrágot? Ha nem találják elég fényesnek a csizmát?

Egy tiszt szivarozik.

Előtte egy altiszt feszes vigyázzban. Jelentést tesz.

A tiszt észre se veszi. Eltűnődve nézi a kastélyt. Az oszlopos feljárót. A lovas szánt az udvaron.

A tiszt egy lányt vár. Egy bájos, ifjú hölgy majd leszalad hozzá a kastély lépcsőjén. Rosszalló tekintet kíséri onnan fentről. *Ez a lány! Lerohan a tisztjéhez... mindenki szeme láttára!*

Igenis, lerohan hozzá! Mindenki szeme láttára! És éjszaka is leszökik. Hiszen kirándulást terveznek. Éjszakai szánkázást. Ahogy majd az a szán végigsuhan a fehér havon! A lány odabújik a tiszthez. *Ugye soha nem hagysz el, Kuncz Egon!*

Az altisztek pálcával köröznek az udvaron.

Egy huszár levelet olvas. Valósággal belebújik a levélbe.

Lovak felnyergelve, lovak nyereg nélkül.

Hajlott hátú, öreg huszár. Csontos, barna arc. Hófehér szakáll. Emlékmű a régi időkből.

Egy paraszt két vödör vizet hoz.

Egy kislány ködmönben.

Egy öregasszony kendőbe bugyolálva. Keres valakit? Beszélni akar valakivel?

Egy törpe trombitás! Hogy került ide?! Kődös bánat a tekintetében. Csákója feltolva a homlokára. Leeresztett kezében trombita.

Ki bújtatta egyenruhába?

Ki tette a csákót a fejére?

Ki adott a kezébe trombitát?

Szürke bajuszos tiszt lovon. Előrehajolva figyel. A messze távolság kémleli. Futárt vár? Titkos parancs érkezik valahonnan magasabb helyről? A vezérkartól?

Áthelyezés egy távoli városba.

Búcsúunk. Nincs messze a búcsú pillanata. Elhagyjuk a kastélyt. Barátainkat a kastélyban. Befejeződtek a vidám mulatozások. A kedélyes italozások.

Talán még egy pohár bor. Kocsisbor. Ilyenkor kocsisbort kell inni.

Áthelyezés?! Mi az, hogy áthelyezés?!

Háború!

Még semmi bizonyosat se lehet tudni. Még semmi se szívárgott ki onnan fentről. Minden olyan ködös, bizonytalan.

Egy biztos.

Akármi történik, nem érhet bennünket váratlanul.

Készültség! Készültség!

A kastély udvarán, felhős ég alatt örök készültségben az előszoba huszárok.

Egy férfi állt előttük. Fején félrecsúszott kalap. Már a kabátját is magára dobta. De csak az egyik karját bújtatta bele a kabátujjába. A másik tévován, elveszetten turkált a levegőben. A kabát félig lelógott, a földet söpörte. Ő meg csak nézte, nézte a huszárokat.

Mögötte a háziak csöndes kétségbeesésben.

Úristen! Ez ittragad!